

**Міністерство освіти і науки України
Департамент агропромислового розвитку Полтавської обласної
державної адміністрації
Інститут свинарства і агропромислового виробництва
Національної академії аграрних наук України
Department of Prozesse Engineering, Technical-Natural Faculty, University of
Opole, Poland
Азербайджанський державний аграрний університет
Варшавський аграрний університет
Львівський національний аграрний університет
Лубенський фінансово-економічний коледж ПДАА
Полтавська державна аграрна академія
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки підприємства**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«Наукове забезпечення економічного розвитку, правового
регулювання і управління в агропромисловому
комплексі»
«The scientific providing of economic development, legal
adjusting and management in agroindustrial complex»**

29 березня 2019 року

Полтава 2019

Редакційна колегія:

Аранчій В. І. – к.е.н., професор, ректор Полтавської державної аграрної академії

Галич О. А. – к.е.н., доцент, декан факультету економіки та менеджменту Полтавської державної аграрної академії

Макаренко П. М. – д.е.н., професор, член.-кор. НААН України, завідувач кафедри економіки підприємства Полтавської державної аграрної академії

Березіна Л. М. – д.е.н., професор, заступник завідувача кафедри економіки підприємства Полтавської державної аграрної академії

Калініченко А. В. – д.с.-г.н., професор, Університет Опольський (Польща), Полтавська державна аграрна академія (Україна)

Помаз Ю. В. – к.і.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства Полтавської державної аграрної академії

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Наукове забезпечення економічного розвитку, правового регулювання і управління в агропромисловому комплексі» (м. Полтава, 29 березня 2019 року). – Полтава: ПДАА, 2019. – 253 с.

Відповідальність за зміст і редакцію тез несуть їх автори та наукові керівники.

Для здобувачів освіти, викладачів та науковців

© Полтавська державна аграрна академія

© Кафедра економіки підприємства

розвитком земельної економіки виникають нові види ефективності: технологічна, соціальна, екологічна тощо.

За умов переходу на засади сталого розвитку виникає необхідність у знаходженні оптимуму між екологічним, економічним та соціальним ефектами. Пріоритетним є визначення еколого-економічної ефективності використання сільськогосподарських земель, сутність якої полягає в результативності комплексу заходів раціоналізації господарювання на землі. Зокрема, це виявляється у відтворенні родючості ґрунтового покриву земельних ділянок й одержанні сталих врожаїв сільськогосподарських культур, здатних задовольнити суспільні потреби. Багатофакторний взаємозв'язок екологічних та економічних процесів у землеробстві відображають саме показники еколого-економічної ефективності землекористування.

Список використаних джерел

1. Гаража О. П. Види та показники ефективності використання сільськогосподарських угідь в управлінні земельними ресурсами України. *Економіка і суспільство*. Випуск 3. 2016. С. 52–60.

2. Відтворення та ефективне використання ресурсного потенціалу АПК (теоретичні та практичні аспекти) / [В. Трегобчук, А. Юзефович, Д. Крисанов, Н. Скурська та ін.]. К.: Інститут економіки НАН України, 2003. 259 с.

3. Горлачук В. Управління земельними ресурсами: [навч. посібник] / В. Горлачук, В. В'юн, А. Сохнич ; за ред. В. В'юна. Миколаїв: НаУКМА, 2002. 316 с.

4. Мертенс В. Економіка сільського господарства / В. Мертенс, В. Мацибора, Л. Жигало та ін. ; за ред. В. Мертенса. К. : Урожай, 1995. 288 с.

Рибак Н. О.

ЗВО спеціальності «Економіка» СВО «Магістр»

Дивнич О. Д.

к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава, Україна

ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Сільське господарство є важливою галуззю розвитку національної економіки. Останніми роками частка сільського, лісового та рибного господарства коливається в межах від 9,9 до 14,2 %. За 2013 – 2017 рр. фінансовий результат до оподаткування сільськогосподарських підприємств України зріс у 5,2 рази і становить 78786,1 млн. грн., а частка підприємств, що одержали прибуток збільшилася на 6,4 в.п. і становить 86,7 %. Незважаючи на

суттєве збільшення величини прибутку порівняно з 2010 р. (у 4,5 рази), рівень рентабельності господарської діяльності збільшився лише на 1,2 в.п., а порівняно з 2013 р. – на 10,4 в.п. (рис. 1). При цьому рівень рентабельності операційної діяльності зменшився на 1 в.п. до 23,5 %.

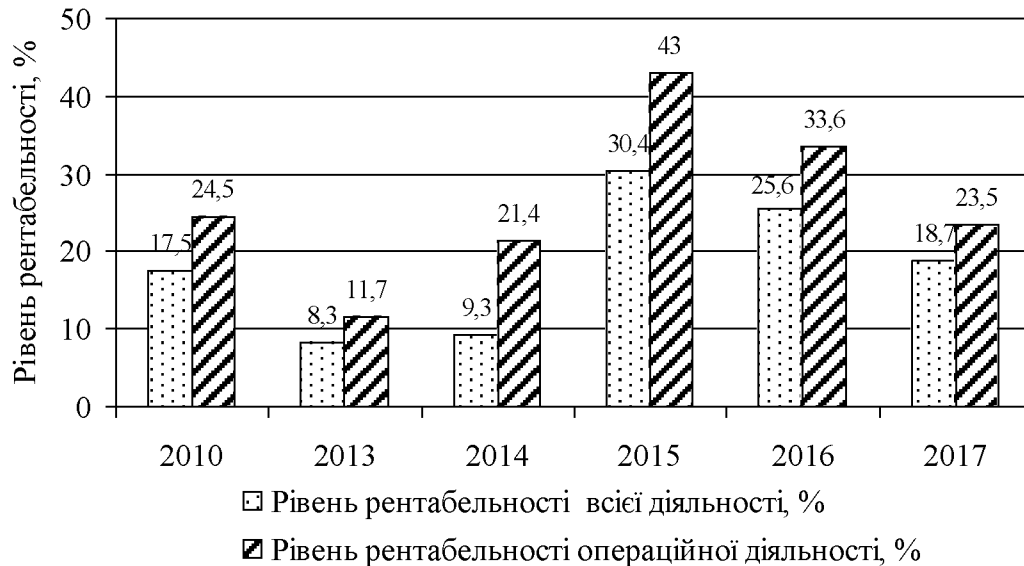

Рис. 1. Динаміка рівня рентабельності господарської та операційної діяльності сільськогосподарських підприємств України, %

Джерело: розраховано за даними [1, с. 177]

За 2013 – 2017 рр. у сільськогосподарських підприємствах спостерігається зростання рівня рентабельності виробництва сільськогосподарської продукції, окрім картоплі, культур плодових та ягідних, винограду, вівці та кози на м'ясо, яйця курячі (табл. 1).

Рівень рентабельності виробництва зернових та зернобобових культур збільшилася на 22,6 в.п. і дорівнює 25 %, у тому числі пшениця – 26,8 %, кукурудза на зерно – 23,7 %, ячмінь – 24 %, гречка – 32,7 %, культури зернобобові сушені – 22,4 % [2]. При цьому слід відмітити, що рентабельність виробництва зернових культур у фермерських господарствах на 2,9 в.п. перевищує рівень підприємств.

Серед технічних культур найвищий рівень рентабельності має виробництво насіння соняшнику – 41,3 %, що на 13,1 в.п. перевищує значення 2013 р. При цьому рентабельність виробництва насіння ріпаку та кользи знаходиться на рівні 43,6 %, бобів сої – 28,8 %, буряків цукрових фабричних – 12,4 % [2].

Серед продукції тваринництва найбільш ефективним є виробництво молока – 26,9 %. Виробництво великої рогатої худоби на м'ясо у 2013 – 2016 рр. було збитковим, а в 2017 р. рівень рентабельності склав 3,4 %, рівень рентабельності свиней на м'ясо збільшився на 3,3 в.п. до 3,5 %. У той же час виробництво яєць перетворилося в збиткове.

Таблиця 1

**Рівень рентабельності продукції сільського господарства в
сільськогосподарських підприємствах, %**

Продукція	2013	2014	2015	2016	2017	Абсолютне відхилення 2017 р. від 2013 р., (+, -)
Культури зернові та зернобобові	2,4	25,7	42,6	37,8	25,0	22,6
Соняшник	28,2	36,7	78,4	61,9	41,3	13,1
Буряки цукрові фабричні	3,1	17,8	27,7	24,6	12,4	9,3
Культури овочеві	7,5	14,5	32	15,3	9,9	2,4
Картопля	22,4	9,9	24,6	0,6	10,0	-12,4
Культури плодові та ягідні	127,5	65,8	58,3	25	35,4	-92,1
Виноград	99,0	57,5	92,9	71,4	51,6	-47,4
Молоко	13,1	11,1	12,7	18,6	26,9	13,8
Велика рогата худоба на м'ясо	-41,3	-34,5	-16,9	-23,2	3,4	44,7
Свині на м'ясо	0,2	5,6	12,6	-4,1	3,5	3,3
Вівці та кози на м'ясо	-36,2	-43	-26,6	-31,5	-39,6	-3,4
Птиця на м'ясо	-5,9	-12,6	-5,4	3,4	7,0	12,9
Яйця курячі	47,6	58,8	60,9	0,5	-9,0	-56,6

Слід відмітити, що виробництво великої рогатої худоби на м'ясо, свиней на м'ясо, вівці та кози на м'ясо у фермерських господарствах було збитковим.

Список використаних джерел

1. Сільське господарство України за 2017 рік. Статистичний збірник. Відповідальний за випуск О. М. Прокопенко. К.: Державна служба статистики України, 2018. 245 с.

2. Витрати на виробництво продукції сільського господарства в сільськогосподарських підприємствах у 2017 році. Держ. служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua. (дата звернення 15.01.2019).

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ № 1

СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Березіна Л. М., д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства 3

Баган Н. В., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії кафедри економіки підприємства

Полтавська державна аграрна академія

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

Березіна Л. М., д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства 6

Неберя К. В., ЗВО спеціальності «Економіка» СВО «Магістр»

Полтавська державна аграрна академія

DIRECTIONS OF AGRIBUSINESS DEVELOPMENT

Bialobrzecki Sebastian, Kalinichenko Olga, PhD Eng. Marzena Wiener 9

Institute of Technical Science, University of Opole

Opole, Poland

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Бодрий Я. А., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії кафедри економіки підприємства 11

Полтавська державна аграрна академія

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Болдирєва Л. М., д.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту і логістики 15

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

ВПЛИВ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА НА РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Васюта В. Б., к.т.н., доцент кафедри економіки підприємства та управління персоналом 17

Деміденко Н. В., ЗВО спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

МОДЕЛІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ	
<i>Олійник Є. О., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства</i>	149
<i>Олійник А. С., к.е.н., асистент кафедри менеджменту</i>	
<i>Полтавська державна аграрна академія</i>	
АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ МАЛИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	
<i>Писаренко С. В., к.с.-г.н., доцент кафедри підприємництва і права</i>	
<i>Грицасенко М. О., ЗВО спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» СВО «Магістр»</i>	152
<i>Полтавська державна аграрна академія</i>	
МОТИВАЦІЯ ЯК ГОЛОВНИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ	
<i>Писаренко С. В., к.с.-г.н., доцент кафедри підприємництва і права</i>	153
<i>Удовенко А. В., ЗВО спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» СВО «Магістр»</i>	
<i>Полтавська державна аграрна академія</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ У ПІДПРИЄМСТВАХ	
<i>Помаз Ю. В., к.і.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства</i>	155
<i>Горопашний В. В., ЗВО спеціальності «Економіка» СВО «Магістр»</i>	
<i>Полтавська державна аграрна академія</i>	
ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	
<i>Рибак Н. О., ЗВО спеціальності «Економіка» СВО «Магістр»</i>	157
<i>Дивнич О. Д., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства</i>	
<i>Полтавська державна аграрна академія</i>	
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ АПК	
<i>Тетерюк Р. С., ЗВО спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» СВО «Бакалавр»</i>	160
<i>Полтавська державна аграрна академія</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ РИНКУ	
<i>Харченко Т. М., к.е.н., доцент кафедри менеджменту в галузях АПК</i>	
<i>Харченко М. С., ЗВО спеціальності «Менеджмент організації і адміністрування» СВО «Магістр»</i>	162
<i>Сумський національний аграрний університет</i>	